

Guía Docente

Datos Identificativos					2023/24
Asignatura (*)	Ámbito Científico e Educativo das Ciencias Sociais		Código	652604411	
Titulación					
Descritores					
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos	
Mestrado Oficial	Anual	Primeiro	Obrigatoria	4	
Idioma	Galego				
Modalidade docente	Presencial				
Prerrequisitos					
Departamento	Didácticas Específicas e Métodos de Investigación e Diagnóstico en Educación				
Coordinación	Casás Salgado, Rafael Carlos	Correo electrónico	rafael.casas@udc.es		
Profesorado	Casás Salgado, Rafael Carlos	Correo electrónico	rafael.casas@udc.es		
	Otero Varela, Alejandro		alejandro.otero.varela@udc.es		
Web	https://pdi.udc.es/es/File/Pdi/F57DK				
Descrición xeral	<p>Na presente materia abordanse o obxecto e procesos de coñecemento das Ciencias Sociais, principais escolas e diferentes perspectivas de análise na comprensión dos factos sociais.</p> <p>Os eixos fundamentais do coñecemento social: a interacción das sociedades co medio, a súa dimensión espacial e a súa configuración territorial e os procesos de cambio histórico das devanditas sociedades; así como a relixiosidade e o seu contexto ao longo do tempo. Para alén da Historia dos dereitos humanos, educación democrática e cidadanía e a funcionalidade educativa e social das Ciencias Sociais</p>				

Competencias / Resultados do título

Código	Competencias / Resultados do título

Resultados da aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
	AP1	BP1	CP1
	AP2	BP2	CP3
	AP3	BP3	CP4
	AP4	BP4	CP6
	AP5	BP5	CP7
	AP6	BP6	CP8
	AP7	BP8	
	AP8	BP10	
	AP9	BP14	
	AP10		
	AP11		
	AP12		
	AP13		
	AP14		
	AM1		

Contidos

Temas	Subtemas
Tema 1. O ámbito científico e educativo das Ciencias Sociais.	<ul style="list-style-type: none"> - Concepto de Ciencias Sociais, Xeografía, Historia e Historia da arte. - Obxecto e procesos de coñecemento nas Ciencias Sociais. - Funcionalidade educativa e social das Ciencias Sociais.

Tema 2. Principais escolas e diferentes perspectivas de análises na comprensión dos feitos sociais.	<ul style="list-style-type: none"> - Principais escolas historiográficas, métodos e técnicas de construción do coñecemento histórico. - Dos inicios da xeografía ás ramas actuais, métodos e técnicas do coñecemento xeográfico.
Tema 3. Eixos fundamentais do coñecemento social.	<ul style="list-style-type: none"> - A interacción das sociedades co medio, a súa dimensión espacial e a súa configuración territorial. - Os procesos de cambio histórico das sociedades. - Historia dos dereitos humanos para unha educación democrática e da cidadanía.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Actividades iniciais	A2 A3 A10 A25 B6	1	5	6
Análise de fontes documentais	A2 A5 A7 A12 A14 B14 C4	2	12	14
Traballos tutelados	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A9 A11 A12 A13 A14 B3 B4 B5 B8 B10 B14 C3 C1 C4 C6 C7 C8	5	13	18
Presentación oral	A9 A14 B8 C3 C1 C4	2	11	13
Sesión maxistral	A9 B1 B3 B4 B5 C4 C6	14	6	20
Aprendizaxe colaborativa	A1 A7 A8 A9 A14 B1 B2 B8 C1 C7	4	24	28
Atención personalizada		1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Actividades iniciais	Metodoloxía centrada en familiarizar ao alumnado co ámbito científico das Ciencias Sociais.
Análise de fontes documentais	Traballo con documentación, textos e artigos sobre o ámbito científico e educativo das Ciencias Sociais.
Traballos tutelados	Metodoloxía deseñada para promover a aprendizaxe autónoma do alumnado, consistirá na formulación e desenvolvemento dunha investigación ou innovación propia do ámbito científico das Ciencias Sociais.
Presentación oral	Como resultado do traballo tutelado presentarase na aula os obxectivos e resultados principais do mesmo.
Sesión maxistral	Mediante as sesións maxistras traballaranse os contidos que conforman o marco teórico-práctico a partir da exposición oral, guiada co uso de presentacións, de medios audiovisuais e coa introdución de cuestións dirixidas ao alumnado coa finalidade de favorecer a aprendizaxe e a construción do coñecemento. Realizarase unha exposición xeral introdutoria de cada un dos distintos temas de que consta o programa, indicando os aspectos que o alumnado debe ampliar co seu traballo persoal, coas oportunas orientacións bibliográficas. Tendo en conta que esta materia se vai impartir seguindo un modelo híbrido, existe a posibilidade de que estas sesións maxistras sexan gravadas e postas a disposición do alumnado a través da Moodle da materia, dependendo do contexto sanitario provocado pola COVID-19.
Aprendizaxe colaborativa	Traballo en grupo de forma colaborativa coa axuda do profesor orientada fundamentalmente ao desenvolvemento do traballo tutelado.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Presentación oral Traballos tutelados Aprendizaxe colaborativa Análise de fontes documentais	Os traballos terán un seguimento personalizado para garantir o cumprimento dos obxectivos e prazos de entrega dos mesmos, así como para resolver as dúbidas que se lle poida ir presentando ao alumnado. O alumnado de matrícula parcial e/ou con dispensa académica realizará os traballos e tarefas de forma individual, con entregas nas datas marcadas polo docente, e terá atención personalizada no horario de titorías, para aclarar dúbidas sobre os traballos e tamén sobre o marco teórico e práctico da materia.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Presentación oral	A9 A14 B8 C3 C1 C4	Os traballos de pequeno grupo serán obxecto de exposición na aula, xa que facilitan a adquisición das destrezas explicativas fundamentais para o desenvolvemento da profesión de mestres/as.	20
Traballos tutelados	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A9 A11 A12 A13 A14 B3 B4 B5 B8 B10 B14 C3 C1 C4 C6 C7 C8	A aprendizaxe de metodoloxías para a súa aplicación didáctica concretarase na elaboración dun estudo ou traballo acerca dalgunha das temáticas consideradas no espectro dos espazos culturais. O alumnado seleccionará un tema, formulará os obxectivos, realizará unha xustificación, desenvolverá a metodoloxía idónea, resolverá o tema e/ou proposta e obterá as conclusións pertinentes.	40
Aprendizaxe colaborativa	A1 A7 A8 A9 A14 B1 B2 B8 C1 C7	Actividades que promovan o traballo en pequenos grupos: intercambio de información, discusións, postas en común, toma de decisións, comprensión do grupo como unha tarefa única.	20
Análise de fontes documentais	A2 A5 A7 A12 A14 B14 C4	Realización de análises e reflexións de diversa documentación	20

Observacións avaliación

- Na avaliación terase en conta a participación e dedicación á materia, tanto na aula como nas actividades realizadas fóra da mesma.
- O alumnado que non supere a avaliación continua a partir das metodoloxías presentes na materia ou asista a menos do 80% das sesións terá que superar unha proba obxectiva.
- Nos traballos a realizar o plaxio e a utilización de material non orixinal, incluído aquel obtido a través da internet, sen indicación expresa da súa procedencia e, se é ou caso, ou permiso do seu autor/a, poderá ser considerada causa de cualificación de suspenso na actividade. Todo iso sen prexuízo das responsabilidades disciplinarias ás que puidese haber lugar tras o correspondente procedemento. Igualmente, será imprescindible a corrección lingüística á hora de dar por superados os devanditos traballos.

- A realización fraudulenta das probas ou actividades de avaliación, unha vez comprobada, implicará directamente a cualificación de suspenso na convocatoria en que se cometa: o/a estudante será cualificado con ?suspenso? (nota numérica 0) na convocatoria correspondente do curso académico, tanto se a comisión da falta se produce na primeira oportunidade como na segunda. Para isto, procederase a modificar a súa cualificación na acta de primeira oportunidade, se fose necesario.

Alumnado con recoñecemento de dispensa académica

Segundo o establecido na " NORMA QUE REGULA O RÉXIME DE DEDICACIÓN AO ESTUDO E A PERMANENCIA E A PROGRESIÓN DOS ESTUDANTES DE GRAO E MÁSTER UNIVERSITARIO NA UNIVERSIDADE DA CORUÑA (aprobada polo Consello Social do 04/05/2017) :

1. Deberá poñelo encoñecemento do docente na primeira semana de clase, ou, se isto non fora posible, nun prazo non superior a 7 días desde que lle fora concedido o recoñecemento.
2. Terán que realizar, individualmente, todas as actividades/traballos propostos ao longo do curso e entregalos nas datas establecidas polo docente. Se non se cumpre a entrega na data sinalada considerarase ?Non presentado?.
3. A cualificación será a media ponderada das notas das actividades e traballos realizados durante o curso e da nota da proba realizada na data do calendario oficial de exames, debendo obter en cada unha das partes un aprobado (5 sobre 10) para poder superar a materia. No caso de non superar algunha das partes na primeira oportunidade, deberán repetir na segunda oportunidade as partes non aprobadas(actividades/traballos e/ou proba).

Fontes de información

Bibliografía básica	Bibliografía básica-García Pascual, F.; González Gallego, I.; López Facal, R.; Moradiellos, E.; Prats, J.; Prieto-Puga, R.; Valls, R. (2011). Geografía e historia. Complementos de formación disciplinar. Formación del profesorado. Educación secundaria, 8, Vol. 1. Barcelona: Editorial Graó-Prats, J.; Prieto-Puga, R.; Santacana, J.; Souto, X.; Trepát, C. A. (2011). Didáctica de la geografía y la historia. Formación del profesorado. Educación secundaria, 8, Vol. 2. Barcelona: Editorial Graó. -Albert M.; Fuentes, C.; Gutiérrez, J. M.; Hernández Cardona, F. X; López Facal, R.; Miralles, P.; Molina, S.; Prats, J.; Rivero, P.; Santacana, J. (2011). Geografía y la historia. Investigación, innovación y buenas prácticas. Formación del profesorado. Educación secundaria, 8, Vol. 3. Barcelona: Editorial Graó.-García Pascual, F.; González Gallego, I.; López Facal, R.; Moradiellos, E.; Prats, J.; Prieto-Puga, R.; Valls, R. (2011). Geografía e historia. Complementos de formación disciplinar. Formación del profesorado. Educación secundaria, 8, Vol. 1. Barcelona: Editorial Graó-Prats, J.; Prieto-Puga, R.; Santacana, J.; Souto, X.; Trepát, C. A. (2011). Didáctica de la geografía y la historia. Formación del profesorado. Educación secundaria, 8, Vol. 2. Barcelona: Editorial Graó. -Albert M.; Fuentes, C.; Gutiérrez, J. M.; Hernández Cardona, F. X; López Facal, R.; Miralles, P.; Molina, S.; Prats, J.; Rivero, P.; Santacana, J. (2011). Geografía y la historia. Investigación, innovación y buenas prácticas. Formación del profesorado. Educación secundaria, 8, Vol. 3. Barcelona: Editorial Graó.
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente
Materias que continúan o temario
Observacións
-Segundo se recolle nas distintas normativas de aplicación para a docencia universitaria deberase incorporar a perspectiva de xénero nesta materia (usarase linguaxe non sexista, utilizarase bibliografía de autores/as de ambos sexos, propiciarse a intervención en clase de alumnos e alumnas...)-Traballarse para identificar e modificar prexuizos e actitudes sexistas e influirse na contorna para modificalos e fomentar valores de respecto e igualdade.-Deberanse detectar situacións de discriminación por razón de xénero e proporanse accións e medidas para corrixilas.

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías